

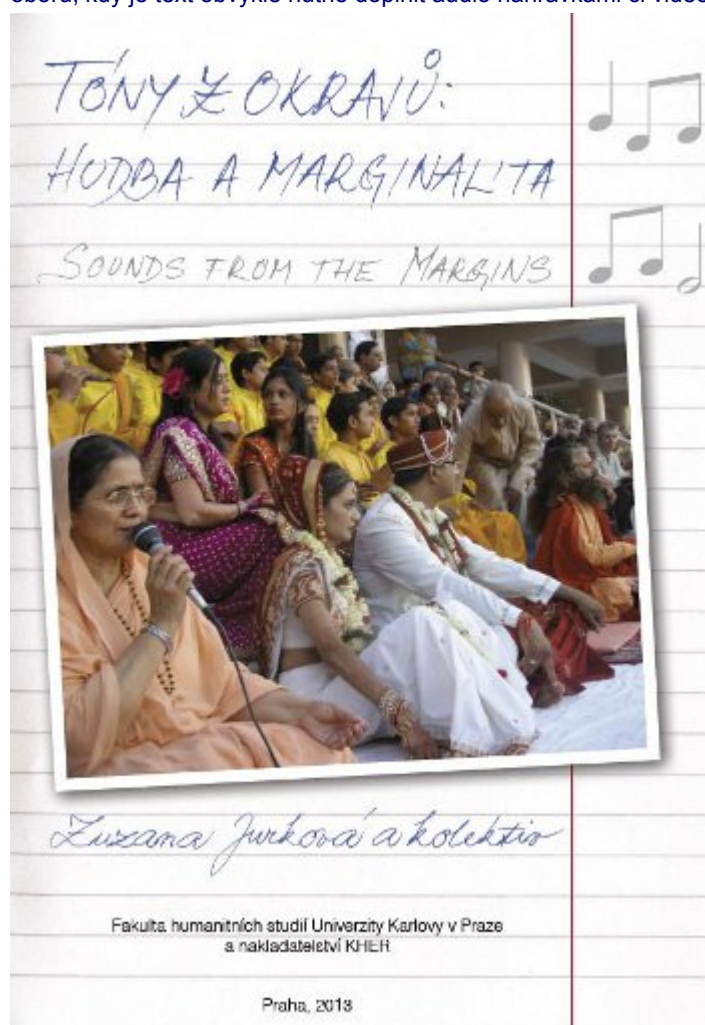

V hudbě se odrážejí změny celé společnosti, upozorňuje etnomuzikoložka

---

V hudbě se odrážejí změny celé společnosti, upozorňuje etnomuzikoložka

Jakou roli hraje hudba v procesu vedoucím k sociálnímu vyloučení, nebo naopak začlenění? Tyto otázky se staly spojovacím prvkem publikace *Tóny z okrajů: Hudba a marginalita*, kterou připravila skupina etnomuzikologů pod vedením docentky Zuzany Jurkové z [Fakulty humanitních studií UK](#). Monografie vyšla zatím pouze v digitální podobě vhodné pro tablety či chytré telefony a čtečky a také jako CD-Rom. Tato forma výborně slouží potřebám daného vědního oboru, kdy je text obvykle nutné doplnit audio nahrávkami či videem.

„Sociální vyloučení a marginalizace jsou ústředním tématem, kterým se v této publikaci zabýváme. S mými doktorandkami jsme napsali pět studií z různého prostředí. Hudba totiž dobře odráží společenskou dynamiku,“ vysvětlila docentka Jurková. Česko-anglická publikace, jež vyšla v nakladatelství KHER (a dá se volně [stáhnout](#) z jeho stránek), se věnuje různým hudebním projevům od koncertu uctívajícího romské oběti rasové politiky druhé světové války až po hudební žánr fado, který se zrodil na okraji portugalské společnosti a z něj se dostal až na seznam nemotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Etnomuzikologie je obor, který u nás lidé někdy zaměňují s hudební folkloristikou, jedná se však o dvě odlišné disciplíny. „My hudbu chápeme jako výsledek lidské činnosti, a proto je náš pohled primárně antropologický. Především nás zajímá, proč lidé hudbu provozují, proč ji poslouchají, jaké jsou v celém tomto procesu zachycené hodnoty. Ty jsou pak zřetelné i v onom znějícím fenoménu, kterému jsme zvyklí říkat hudba. Celý komplex zvuků, myšlenek a hodnot reflektuje lidskou společnost, dozvídáme se z něj, co se ve společnosti děje. Je ovšem zároveň prvkem, který společenskou skutečnost ovlivňuje,“ upozornila etnomuzikoložka.

Docentka Jurková se věnuje převážně studiu romské hudby, vedle toho však sleduje různé hudební projevy, které se objevují v současném městě. Na základě toho nyní připravila se svými studenty rozsáhlou publikaci nazvanou *Pražské hudební světy*, jež letos na jaře vyšla v [Nakladatelství Karolinum](#), a to nejen v češtině, ale také v angličtině. Také tato monografie se inspirovala moderními technologiemi, a přestože vyšla tiskem, namísto obvyklých CD nosičů bude doplněna QR kódem. Jeho prostřednictvím se čtenáři dostanou na internetové stránky, kde si budou moci přehrát související videa a hudební nahrávky či prohlédnout rozsáhlý soubor fotografií. Anglická verze, distribuovaná prostřednictvím Chicago University Press, pak může fungovat jako jakási vizitka české etnomuzikologie.

ZUZANA JURKOVÁ A KOL.
PRAŽSKÉ HUDEBNÍ SVĚTY
KAROLINUM

Autoři při práci na knize vycházejí z hudebních událostí, které se v posledních několika letech uskutečnily v české metropoli. „Prostřednictvím publikace ukazujeme, že neexistuje něco jako jedna pražská hudba. Naopak by bylo vhodné začít užívat v angličtině běžné ‚musics‘, tedy pražské ‚hudby‘, protože existují různé skupiny lidí, kteří poslouchají a provozují různé hudební styly, jež vycházejí z rozličných názorů a hodnot. Jejich příznivci si tak vytvářejí různými způsoby vlastní světy. Chtěli jsme tím ukázat, jak hudba zobrazuje a formuje realitu,“ vysvětlila docentka Jurková.

Tým etnomuzikologů se tak zabýval hudební sebeprezentací migrantů žijících v Praze a tím, jak může hudba odrážet společenskou stratifikaci a specializaci. Sledoval také svět elektronické taneční hudby a témata spirituality či rebelie projevované prostřednictvím hudby. Věnoval se i otázce hudební komodifikace.

Vedle vědecké a publikační činnosti se docentka Jurková nyní věnuje i přípravě významné mezinárodní akce, již třicátého *Evropského etnomuzikologického semináře*, který tentokrát v Praze uspořádá v září právě Fakulta humanitních studií UK pod vedením docentky Jurkové. Ještě před tím navíc na fakultu přijdou studenti University of Pittsburgh na pravidelnou letní školu etnomuzikologie specializovanou na romskou hudbu.